

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/77/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315204972
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8315204972.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Košča a členov senátu JUDr. Romana Tótha a JUDr. Petra Šama v právnej veci žalobcu: CRIF - Slovak Credit Bureau, s.r.o., Malý trh 2/A, 811 08 Bratislava, IČO: 35 886 013, zastúpený Advokátska kancelária KUHAJDA, s.r.o., Karadžičova 47, 811 07 Bratislava, IČO: 47 232 773, proti žalovanej: C. T., O.. X.X.XXXX, V. XXX XX F., P. XXXX/X, o zaplatenie 129,23 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 5C/250/2015-44 zo dňa 22.2.2016 takto

rozhodol:

Z a m i e t a návrh žalobcu na prerušenie konania.

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej o zamietnutí žaloby a o trovách konania.

Sporovým stranám n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi 38,66 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 15.05.2012 do zaplatenia, v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol, že žalobca podal dňa 4.5.2015 žalobu, ktorou žiadal zaviazat žalovanú na zaplatenie sumy 129,23 eur, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 48,23 eur od 13. 3. 2012 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 36,34 eur od 17. 4. 2012 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 38,66 eur od 15. 5. 2012 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 6 eur od 17. 7. 2012 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2013, uzavretej so spoločnosťou Telefónica Slovakia, s.r.o., nadobudol uplatňovanú pohľadávku proti žalovanej. Žalovaná uzavrela s postupcom dve zmluvy o pripojení dňa 20. 5. 2010 a dňa 30. 11. 2010, na základe ktorej boli žalovanej poskytnuté elektronické komunikačné služby v rámci programu služieb O2 Fér s platbou na faktúru. Postupca vyúčtoval žalovanej cenu za poskytnuté služby jednotlivými faktúrami spolu na sumu 123,23 eur, ako aj poplatok za upomienku faktúrou znejúcou na sumu 6 eur. Žalovaná uvedené faktúry neuhradila a táto suma je aj predmetom tohto konania, pričom podľa splatnosti jednotlivých faktúr si žalobca uplatnil aj úrok z omeškania. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so zmluvami o pripojení, faktúrami, pokusom o zmier, odstúpením od zmluvy, so zmluvou o postúpení pohľadávok + prílohou č. 1 a zistil, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Telefónica Slovakia, s.r.o., Bratislava, IČO: 35 848 863 a žalovaná uzavreli dňa 20. 5. 2010 a dňa 30. 11. 2010 Zmluvy o pripojení, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal dodávať žalovanej elektronické telekomunikačné služby a žalovaná sa za poskytnuté služby zaviazala riadne a včas platiť ich cenu na základe vystavených faktúr. Spoločnosť Telefónica

Slovakia, s.r.o., Bratislava, IČO: 35 848 863, vyfakturovala žalovanej za poskytnuté služby spolu sumu vo výške 123,23 eur a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28. 2. 2012 splatnou dňa 12. 3. 2012 sumu 48,23 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30. 3. 2012 splatnou dňa 16. 4. 2012 sumu 36,34 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30. 4. 2012 splatnou dňa 14. 5. 2012 sumu 38,66 eur. Súčasne faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 2. 7. 2012 splatnou dňa 16. 7. 2012, právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanej aj upomienku na sumu 6 eur. Pokusom o zmier zo dňa 23. 4. 2012 spoločnosť Telefónica Slovakia, s.r.o., Bratislava, IČO: 35 848 863, vyzvala žalovanú na úhradu dlžnej sumy a následne listom zo dňa 27. 4. 2012 spoločnosť odstúpila od zmluvy. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 2002 zo dňa 24. 6. 2013 a Prílohou č. 1 k tejto Zmluve, spoločnosť Telefónica Slovakia, s.r.o., Bratislava, IČO: 35 848 863, postúpila pohľadávku, ktorej zaplataenie je predmetom tohto konania, na žalobcu. Listinnými dôkazmi súd mal dostatočne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou boli uzatvorené dve zmluvy o pripojení, na základe ktorých právny predchodca žalobcu dodal žalovanej služby a žalovaná je povinná platiť cenu za poskytnuté služby. Táto zmluva je svojím obsahom zmluvou spotrebiteľskou, a to vzhľadom na povahu účastníkov, kde žalovaná je spotrebiteľom, ktorý zmluvu uzavrel na vopred pripravenom formulári spolu s predtlačenými zmluvnými podmienkami bez možnosti ovplyvnenia ich obsahu za účelom uspokojenia svojich osobných potrieb (čo vyplýva i z označenia žalovanej v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu) a právny predchodca žalobcu je podnikateľom v oblasti poskytovania verejných telekomunikačných služieb. Právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanej cenu služieb faktúrou č. faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 12. 3. 2012 sumu 48,23 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 16. 4. 2012 sumu 36,34 eur a faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 14. 5. 2012 na sumu 38,66 eur. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca uplatňuje v tomto konaní nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd v súlade s § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, má povinnosť ex offo prihliadať aj bez návrhu na oslabenie nároku žalobcu, vrátane jeho premlčania. Súd mal povinnosť prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobcom, aj keď uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť 1. mája 2014, pretože právny predpis, ktorého súčasťou je, nemá prechodné ustanovenia, to znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Tento právny názor bol potvrdený aj rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 MCdo 12/2014. Splatosť jednotlivých faktúr za poskytnuté služby nastala dňa 12. 3. 2012, 16. 4. 2012 a 14. 5. 2012. Nasledujúci deň po dni splatnosti začala plynúť premlčacia doba, teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ). Vzhľadom k tomu, táto je trojročná doba uplynula dňa 13. 3. 2015, 17. 4. 2015 a 15. 5. 2015. Žalobca podal na súd žalobu až dňa 4. 5. 2015, teda po márnom uplynutí premlčacej doby pri faktúre č. XXXXXXXXXXXX splatnej dňa 12. 3. 2012 na sumu 48,23 eur a pri faktúre č. XXXXXXXXXXXX splatnej dňa 16. 4. 2012 na sumu 36,34 eur. Preto súd žalobu žalobcu s poukazom na ustanovenie §5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v časti o zaplataenie sumy 84,57 eur zamietol a to aj spolu s požadovaným úrokom z omeškania z tejto sumy. Pokiaľ žalobca v podaní zo dňa 4. 6. 2015 uviedol, že premlčacia doba začala plynúť až po odstúpení od zmluvy, súd uviedol, že premlčacia doba začala plynúť keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ). Uplatnené právo sa mohlo vykonať po prvýkrát už deň nasledujúci po splatnosti jednotlivých faktúr nezávisle od odstúpenia od zmluvy. Po skúmaní premlčania v danej veci súd žalobe žalobcu vyhovel v časti vyfakturovanej ceny za poskytnuté služby a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 14. 5. 2012 na sumu 38,66 eur. Preto súd žalobe v časti zaplataenia ceny za dodané služby 38,66 eur vyhovel, pretože žalovaná ako dlžník má povinnosť z platného záväzku zaplatať cenu služby (§ 494 Občianskeho zákonníka). Je nepochybné, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplataením svojho záväzku vo výške 38,66 eur a to podľa splatnosti jednotlivých faktúr. Preto žalobcovi podľa ustanovenia §517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka patrí úrok z omeškania v súlade s ustanovením § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/95 Z. z.. Ďalším žalobcom uplatňovaným nárokom bol nárok na zaplataenie sumy 6 eur za upomienku tak, ako bola predmetná suma účtovaná faktúrou č. 1035445096. V zmysle Cenníka O2 Fér za vystavenie upomienky je poplatok vo výške 6 eur. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného je súd toho názoru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky

v časti nároku poplatku za upomienku, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšky pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu zamietol. Aj v prípade, že by sa tak stalo, považuje súd sumu za upomienku za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené s vystavením upomienky, kde pri vystavení upomienky nemôžu náklady žalobcu predstavovať 6,- eur. Vzhľadom na vyššie uvedené potom súd považoval dojednanie ohľadom poplatku za upomienku, za spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, a s poukazom na neunesenie dôkazného bremena v tejto časti žalobu zamietol. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p.. V danej veci úspech žalobcu predstavuje 38,66 eur (29,92%) a úspech žalovanej 90,57 eur (70,08%), t. j. v konečnom dôsledku bola v konaní úspešná žalovaná, ktorej by patrila náhrada trov konania po odpočítaní jej neúspechu v konaní od úspechu, teda v rozsahu 40,16% z celkových trov konania, na ktoré by mala nárok pri plnom úspechu. Keďže žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, súd jej náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti rozsudku v zamietajúcej časti, i voči výroku o trovách konania, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách je zákonom *lex specialis* vo vzťahu k Občianskemu zákonníku a tým pádom sa na predmetný zmluvný vzťah majú aplikovať ustanovenia Zákona o elektronických komunikáciách. S poukazom na ust. § 44 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z. z. uviedol, že právny predchodca žalobcu uviedol neskorší deň odstúpenia od zmluvy, a to ku dňu 27.5.2012, tým pádom premlčacia lehota začala plynúť dňa 28.5.2012 a žalobcovu právo by sa premlčalo dňa 28.5.2015. Nakoľko návrh na začatie konania bol súdu doručený dňa 4.5.2015, nárok žalobcu nie je premlčaný. Pokiaľ ide o uplatnenú sumu za upomienku, má za to, že absencia cenníka služieb nepredstavuje neodstrániteľnú vadu konania, preto mal súd žalobcu najprv vyzvať v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. na doplnenie návrhu. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V prípade, ak by odvolací súd nesúhlasil s uvedenou argumentáciou, žalobca navrhol prerušiť konanie do ukončenia konania na Ústavnom súde SR sp. zn. RVP 12672/2015 a navrhol, aby odvolací súd do ukončenia tohto konania neaplikoval § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že zákonodarca prijatím § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa uložil súdom povinnosť vyhľadávať dôvody, pre ktoré by mohol nárok veriteľa zamietnuť, resp. nepriznať veriteľovi uplatnený nárok v plnej výške, čím zákonodarca *de facto* zlegalizoval postavenie súdu ako advokáta dlžníka. Porušil tým Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami garantované právo prístupu k nestrannému súdu a tiež zásadu rovnosti účastníkov konania. Obdobný právny názor zaujal aj Okresný súd Košice II, ktorý dňa 08.09.2015 podal na Ústavný súd SR návrh na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. s článkom 1 ods. 1 a článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Podľa názoru Okresného súdu Košice II, zásadný rozpor ustanovenia § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa s Ústavou SR je daný skutočnosťou, že aplikácia tohto zákonného ustanovenia jednostranne zvýhodňuje dlžníka - spotrebiteľa a to tým, že „nestranný“ súd má povinnosť prihliadať na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo nepriznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi. Takáto ochrana jedného z účastníkov občianskeho súdneho konania je podľa názoru Okresného súdu Košice II, v rozpore s princípom nestrannosti súdu, a teda aj s princípom právneho štátu.

4. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP (Civilný sporový poriadok, zákon č. 160/2015 Z. z., platný a účinný od 1.7.2016, ďalej len „CSP“), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa zásad uvedených v ustanovení § 379 a nasl. CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP (a *contrario*) zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Uvedené ustanovenie § 470 ods. 1, 2 CSP, ktoré sú intertemporálnym ustanovením prijatým v súvislosti s nadobudnutím účinnosti CSP, treba aplikovať ako uvedenú normu aktuálne aj na konania, ktoré začali pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Každopádne však treba procesné účinky realizovaných úkonov pred dňom účinnosti tohto zákona, posudzovať aj v súvislosti s právnou úpravou, ktorá platila v čase ich realizácie.

7. Vo vzťahu k návrhu žalobcu na prerušenie konania odvolací súd uvádza:

8. Konanie na Ústavnom súde SR, na ktoré žalobca poukazuje sa týka súladu § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom odvolací súd pochybnosť o súlade danej právnej normy s Ústavou SR nemá, ide o platné a účinné ustanovenie, ktoré je za splnenia podmienok stanovených v jeho hypotéze možné a zároveň nutné (viazanosť sudcu zákonom v zmysle čl. 144 ods. 1 Ústavy SR) pri rozhodovaní súdu vo veci samej aplikovať. Odvolací súd preto nevidí dôvod na prerušenie konania, a to ani podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p., ani podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p..

9. Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov, prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

10. Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta ZP EÚ“) uznáva rovnaké hodnoty ako Ústava SR, oblasťou, v ktorej však poskytuje ochranu práv nad rámec Ústavy SR je práve oblasť spotrebiteľských právnych vzťahov. V tomto smere je potrebné poukázať na čl. 38 Charty ZP EÚ, podľa ktorého politiky štátov zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Vzhľadom na znenie čl. 7 Ústavy SR je Charta ZP EÚ vo svetle Lisabonskej zmluvy súčasťou právneho poriadku SR. Charta ZP EÚ tak Slovenskej republike ako členskému štátu EÚ uložila povinnosť zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov a odvolací súd má za to, že ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa patrí medzi právne normy, ktorými dochádza k naplneniu čl. 38 Charty ZP EÚ.

11. Povinnosť súdu prihliadať ex offo na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi sa na prvý pohľad môže javiť ako kontroverzná vo vzťahu k zásade rovnosti účastníkov konania. Nie je však možné konštatovať, že aplikáciou ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa reálne dochádza k narušeniu rovnosti účastníkov, pretože takáto právna úprava prispieva práve k docieleniu rovnosti účastníkov, ide o vyvažovanie postavenia spotrebiteľa a dodávateľa v konaní pred súdom, pretože spotrebiteľ je v porovnaní s dodávateľom v záväzkovom vzťahu založenom spotrebiteľskou zmluvou slabšou stranou. Je to práve dodávateľ, ktorý v rámci záväzkového vzťahu dominuje nad spotrebiteľom, súdu na rozhodnutie predkladá vec s oslabeným právom a spolieha sa na nízku osvetu spotrebiteľa.

12. Komisia pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich v odpovedi na žiadosť Krajského súdu v Prešove o spoluprácu v rámci konania 6Co/213/2015 zo dňa 23.03.2016 uviedla, že motiváciou prijatia ustanovenia § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa boli predovšetkým zásadné poznatky z aplikačnej praxe zameranej na cielené porušovanie práv spotrebiteľov využívaním súdneho procesu a nespôsobilosti spotrebiteľov brániť svoje práva. Zákonodarca sledoval aj vysoký záujem na ochrane spotrebiteľa (čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl. 38 Charty základných práv európskej únie). Komisia má za to, že uvedené ustanovenie je plne v súlade s Ústavou SR a má ambíciu ochrániť práva spotrebiteľov pred ich porušením, pričom za najdôležitejší aspekt je potrebné považovať jeho prevenčnú funkciu (eliminovanie nápadu premlčaných vecí a nepriznávanie zlomyseľne uplatňovaných premlčaných pohľadávok).

13. Odvolací súd vo vzťahu k nazeraniu súdov SR na ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa poukazuje na niektoré rozhodnutia:

14. Súd uvedený návrh žalobcu zamietol, keď nemá pochybnosť o ústavnosti ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. (Okresný súd Komárno sp. zn. 13C 295/2015).

15. Súd nenarušil rovnosť účastníkov konania, je totiž vecou veriteľa, aby si chránil svoje záujmy a nespoliehal sa na právnu nevedomosť účastníka v postavení spotrebiteľa, v dôsledku ktorej sa nedovoľá premlčania (Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 6Co 17/2015).

16. Pokiaľ ide o návrh na iniciovanie konania pred Ústavným súdom SR, vo veci súladu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa s Ústavou SR, ani tomuto krajský súd nevyhovel, keďže nevidel pre takýto postup dôvod; mal za to, že tu neexistuje ústavnoprávny rozpor, pričom v podrobnostiach poukazuje na vyššie formulovaný výklad. Obzvlášť poukazuje na nedôvodné tvrdenie navrhovateľa o porušení princípu právnej istoty, ak tento účastník musel mať vedomosť, že podáva na súd návrh na priznanie premlčanej pohľadávky. (Krajský súd v Žiline sp. zn. 6Co 261/2015).

17. Za daného stavu odvolací súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

18. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

19. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

20. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

23. Podľa § 53 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

26. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

27. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

28. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

29. Je nepochybné, že Zmluvy o pripojení uzatvorené medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 20.5.2010 a dňa 30.11.2010 sú štandardnými formulárovými spotrebiteľskými zmluvami, nakoľko právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetné zmluvy je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

30. Odvolací súd nenašiel dôvod na odklon od svojej doterajšej judikatúry v prípade použitia právnej úpravy o občianskych právach a nie podnikateľských, a to pokiaľ ide o oblasť spotrebiteľských vzťahov - napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/27/2012, 6Co/81/2012, 6Co/2/2013, 6Co/105/2013). Odvolací súd tak nemá dôvod odchyľovať sa od týchto záverov. V predmetnej veci je preto dôvodné posudzovať premlčanie nároku v zmysle Občianskeho zákonníka.

31. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplynulo, že faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.2.2012 znejúca na sumu 48,23 Eur bola splatná 12.3.2012, faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.3.2012 znejúca na sumu 36,34 Eur bola splatná dňa 16.4.2012 a faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.4.2012 znejúca na sumu 38,66 Eur bola splatná dňa 14.5.2012. Keďže žalobca podal žalobu dňa 4.5.2015, t.j. viac ako tri roky po dátume splatnosti faktúr č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX, pričom v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. je súd povinný ex offa prihliadať na premlčanie nároku dodávateľa, záver súdu prvej inštancie o premlčaní pohľadávky žalobcu v časti 84,57 Eur, bol správny.

32. Na predmetnú vec nie je možné aplikovať zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, na ktorý žalobca poukazuje v odvolaní, keďže uvedený zákon v čase uzatvorenia zmlúv o pripojení (20.5.2010 a 30.11.2010) nebol platný a účinný. Zo samotných zmlúv o pripojení vyplýva, že tieto boli uzavreté podľa zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách. Zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách následky odstúpenia od zmluvy neupravoval. Je však potrebné poukázať na skutočnosť, že právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa zakotvená v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka je vo vzťahu k obom vyššie uvedeným zákonom o elektronických komunikáciách špeciálnou právnou úpravou a pri spotrebiteľských vzťahoch je potrebné aplikovať ju prednostne. Preto aj v prípade odstúpenia od zmluvy o pripojení, ktorá má spotrebiteľský charakter, sa s poukazom na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uplatní § 48 Občianskeho zákonníka v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka, ktorý v porovnaní či už s Obchodným zákonníkom (§ 349), alebo zákonom č. 351/2011 Z. z. (§ 44 ods. 12) upravuje následky odstúpenia od zmluvy vo vzťahu k spotrebiteľovi výhodnejšie. Odstúpením od zmluvy sa podľa Občianskeho zákonníka zmluva od počiatku zrušuje a nastupuje režim bezdôvodného obohatenia (t. j. zmluvné strany si musia navzájom vrátiť len to, čo podľa zmluvy plnili), pričom právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v dvojročnej subjektívnej lehote (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pri zohľadnení tvrdenia žalobcu o odstúpení od zmluvy ku dňu 27.5.2012 by tak s poukazom na vyššie uvedené bolo nutné vyhodnotiť pohľadávku žalobcu ako v celom rozsahu premlčanú, keďže subjektívna lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia by žalobcovi uplynula dňom 28.5.2014.

33. Vo vzťahu k uplatneniu sumy 6,- Eur za upomienku v zmysle faktúry č. XXXXXXXXXXXX odvolací súd uvádza, že cenník, v ktorom v zmysle vyjadrenia žalobcu mala byť stanovená výška poplatku za upomienku nie je obsahom spisu. Žalobca bol za účelom preukázania opodstatnenosti ním uplatňovaného nároku podľa § 79 ods. 2 O.s.p. povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva. Súd v sporovom konaní nie je povinný žalobcu vyzývať na predloženie dôkazov, resp. sám si iniciatívne zaobštarávať dôkazy. Odvolací súd zároveň uvádza, že upomienka nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné a dodávateľovi umožňuje voči spotrebiteľovi za porušenie zmluvných povinností požadovať viacnásobný postih (zmluvná pokuta, poplatok za upomienku, úroky z omeškania a pod.) a takýto stav spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014, v ktorom krajský súd uviedol: „Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky) predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie banky - navrhovateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa.“ Odvolací súd sa s týmito závermi v plnom rozsahu stotožňuje. Z uvedeného teda vyplýva, že za upomienku by bolo možné žalobcovi priznať len preukázateľne vynaložené náklady, ktoré mu v súvislosti s vystavením a zaslaním upomienky vznikli. V konaní žalobca vynaloženie takýchto nákladov nijako nepreukázal.

34. Správny je aj výrok o trovách konania. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania a úspešná žalovaná si nárok na náhradu trov konania neuplatnila, preto prvoinštančný súd správne náhradu trov konania žalovanej nepriznal.

35. Za tohto stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, i vo výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 C.s.p., ako vecne správny potvrdil.

36. Žalobca v odvolacom konaní úspešný nebol a žalovanej žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd sporovým stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

37. Rozhodnutie senátu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).